

Általános támadás nyugaton.

A *Vossische Zeitung*-nak jelentik Genéből: A francia lapok egyértelműen azt jelentik, hogy a németek kitűnően előkészítették az általános támadást Nieuport és Ypern között. A francia balszárny ellen olyan apparátussal készültek fel, amiből rá lehet ismerni a német tudományos elődásra. Az Yser folyó partjai mellett a németek állásait kitűnően megerősítették, hogy hatalmas gyalogsági támadásokat indíthassanak. A németek, úgy látszik, mindenre el vannak készülve.

Az oroszok vesztesége százhuszezer ember.

A *Corriere della Sera* haditudósítója jelenteti lapjának, hogy az oroszok vesztesége a múlt hét vége óta folyó harcokban körülbelül 120 ezer halott, sebesült és fogoly. A finn hadtest, amely szintén harcban állott, a felére apadt le. Tagadhatatlan, — írja továbbá a tudósító, — hogy hatvanötezer orosz a németek kezébe került.

A kaukázusi helyzet.

Konstantinápoly, november 29. A főhadiszállás hivatalosan jelenti: Az orosz hivatalos jelentésekben közölték, hogy csapatainkat a Kaukázusban legyőzték és hogy csapataink Erzerumba visszavonulnak. Ezek a jelentések teljesen hamisak. Csapataink az offenzívára készen állanak, de az ellenség egy lépést sem tesz előre megerősített állásaiból. A dolog ellenkezőleg áll. Az ellenség a köpriköji csata után 40 kilométernyire vonult vissza győzelmes csapataink elől. (Közl a magyar miniszterelnöki sajtóosztály.)

A paraznicai vérmezők.

A *Neue Freie Presse* egyik harctéri tudósítója, Klein Ernő írja:

A Paraznicának külön lapot kell szentelni.

Tulajdonképpen egy külön könyvet, egy nagy, egész könyvet. Mert az a Drina és Száva közé ékelt kis darab föld meg lett szentelve azon harc által, amely lejátszódott rajta és amelynek dűhben és elkeseredettségben minden idők hadi történelmében nincsen párja. Földjének minden arasznyi helyét gránátok szántották föl, vérfolyók itatták. Itt nem emberek harcoltak, hanem oroszlanok, a kik beleharaptak egymásba és nem engedtek addig, míg a legyőzött ezer sebből vérezve az erősebb elől ki nem tért.

Mi mindnyájan, akik láttunk modern ütközetet, mindig azt mondtuk, hogy ma a háboru józan, poézis nélküli, a legnagyobb rafinementtal kidolgozott gyilkolási technika; mi azt mondtuk, hogy a gépfegyver és a mozsár minden költészetet kiküszöbölt a modern ütközetből. Lenéztük az ást, ezt az igénytelen eszközt, amely a szabadon rohanó harcost csuszó vakondokká alakította át.

Menjetez keresztül a Paraznicán és majd okultok! Barangoljátok be a lövész- és futóárkoknak ezt a labirintusát, amelyben heteken keresztül éltek, harcoltak, vérezték és meghaltak az emberek és el fogjátok ismerni, hogy a modern háboru nemcsak rémes és borzalmas, hanem hatalmas és fönséges is.

Délután négy órakor értünk arra a helyre, ahol a Paraznica kezdődik. A kocsikat Crnabara bejáratához küldték és két kollégánk bement magába a helységbe mint szálláscsináló. Mi többiek elhagytuk a töltésutat és gyalog mentünk.

A szerbek a Paraznicában is megmutatták, hogy fel tudják használni két előző hadjáratuk tapasztalatait. Egyetlenegy stratégiai és taktikailag fontos pont sem került el figyelmüket. Erődítéseik oly ügyesen voltak előkészítve és megválasztva, hogy ebből a szögletből egyáltalán nem lettek volna kiemelhetők, ha tüzésünk Ravnjenél nem

lett volna képes beléjük rést lőni, ha Krausz hadserege, amely Klenaknál átlépte a Szávát és elfoglalta Sabácot, nem szorította volna őket keletről és ha Potioreknak Krupanjánál tizenegy napos harc után kivívott győzelme nem fenyegette volna visszavonulási vonalaikat. Ez a három tényező kényszerítette őket arra, hogy a Paraznicát kiürítsék és így megnyissák a Macsvának és ezzel egész Szerbiának kapuját.

Egyik állás a másik mögött szelte keresztül a Paraznicát és egyik ép oly kitűnően építve, mint a másik. Két méter mélyek a lövészárkok, mind srappellek ellen biztosítva és részint kukoricaszárak, részint ágak által fényesen maszkírozva. Ezekben a katona szabadon mozoghat, maga előtt vályogtéglából készült lőrése van és mindjárt kéznél, az árok falába kivájva, van löszerkamrája. Erős és ellenállóképes valamennyi lőárk, mindegyik egy-egy kis vár önmagában.

Ilyen elsáncolások ellen szuronyroham teljességgel ki volt zárva. Szabályszerű várháborút kellett ezek ellen vívni, futóárkokat ásni, részben aknákkal az ellenség felé törni és mindezt az ellenségnek precíz ágyutűzésben. Az ellenséges tüzés még éjjel is pontosan tudta a távolságokat, még jobban persze nappal. A mi tüzésünk az első napokban átkozottul gyöngén támogathatta gyalogságunkat; előbb be kellett magát lőnie, harc képtelenné kellett tennie a kitűnő állásban levő és mindkét partról kémek által nagy-szerűen kiszolgált szerb tüzéséget és csak azután vehette tűz alá a lövészárkokban elrejtőzött ellenséges gyalogságot. És ennek hogyan felelt meg, azt láttuk ebben a szerencsétlen Ravnjenben.

Közben a mi gyalogságunknak — a 11. és 73-asok foglalták el a Paraznicát — nem volt egyéb teendője, mint tétlen, csendességben fekiidni és várni. Idegek kellenek hozzá, oly közel az ellenséghez, puskáinak a csőve elől mint a barlangi medve, árokban lakni és még a fejet sem kidughatni, mivel különben rögtön ott fűtyültek a golyók körülötte. De elvégre az ember hozzászokik mindenhez. Mély földkunyhókat ásnak, kipárnázzák szalmával, lécekkel, galyakkal, földdel és vályogtéglával biztosítják az ellenséges srappellek ellen, egyebekben pedig biznak a jó Istenben és a mozsarakban. Egyébként kemény sor volt lépéssről-lépésre odaturni magát a beásott ellenséghez, míg 50—40—30 lépésre jutnak. Némely helyen, különösen ott, ahol a töltésut szorosan a folyó mellett halad, már a parttól kellett földalatti utakat ásni, hogy egyáltalán olyan helyre jussanak, mely erősebb sáncok ásására alkalmas. Ha ilyen helyre jutottak, a szerbek leghevesebb tüzelése sem riasztotta el őket. Mikor a mi embereink lövészárkait láttam, csaknem hihetetlennek tartottam, hogy ilyen munkát el lehessen készíteni ellenséges tűz közepette. A mi lövészárkaink ép oly gondosan vannak megépítve, mint a szerbeké. Láttam egy állást, — a 11. ezred egy zászlóalját — amely éppenséggel mintaszerű volt. A legénysége szolid és kényelmes, a tiszteknek külön helyiségeik, a zászlóaljparancsnokságában pedig szép, nagy kályha, ágy, asztal székekkel, csak a perzsa szőnyeg hiányzott és kész lett volna a szalon. Valamivel hátrább szép konyha — még ott heverték a pulykatollak. Futóárkok vezetnek a szomszéd állásokba és visszafelé, a löszerkiegészítés lehetővé tételére. És még valami. A földzék arcvonalaiból nehéz megállapítani, szerb vagy osztrák-e, ami az állások gyakori változása miatt természetes is. De mégis. Az osztrákoké mögött mindig található latrina, a szerbeknél soha.

Nem egyszer találtunk állásokat, amelyeknek szerb volta világosan felismerhető volt, de az is, hogy elfoglaltatásuk után rögtön átalakították osztrákokká. Az ilyen lövészárkoknak két frontjuk van. Az egyikben egy szerencsés emberünk egy szerb gépfegyver páncélját használta fel a maga megvédésére; egy másikban a Szávából felhurcolt csónak volt földzékül felfordítva. Az egyik magas tölgyben megfigyelő állás volt beren-

dezve, amelyhez még oda volt támasztva a létra.

Sok bátor katonákkal megesett, hogy napokig kellett ugyanazon a helyen fekiidni, anélkül, hogy megmoccanhatott volna. Ez alatt persze le kellett mondani a századkonyha ingyenségeiről és a tarisznyából kellett élni. Nem egy vette elő az utolsó utaságot vagy levelet, amit a tábori posta hozott és Isten tudja, hányszor meg hányszor olvasta át, hogy végül is ott hagyja, amikor hirtelen kellett vagy lehetett az ilyen egérlyukból kiugrani. Némelyek meg tábori levelezőlapokat irtak, amelyek azonban sohasem jutottak el rendeltetési helyükre, mert ott maradtak, mikor irók rohamra mentek. Talán nem egy közülük ott fekszik néhány lépésnyire a földben, míg anyjuk várja és várja a megírt levelet, amelynek elküldésére már nem volt idő. Ilyen levelet találtam is az egyik szerb lőárokban: „Kedves feleségem, három nap óta fekszünk itt, az átkozott osztrákok golyói a fejünk fölött sivitának, de most —” És itt félbeszakad a levél, egy nagy vérfolt a folytatása és befejezése.

GÖRÖG ÖSSZEESKÜVÉS ANGLIA ELLEN

A Baseler Nachrichten jelenti görög forrásból, hogy görög előkelőségek körében Anglia ellen irányuló összeesküvés van, amelynek vezetője Ali Mohamed, a kedve testvérbátyja.

GOLTZ BARÓ TÖRÖKORSZÁGBA MEGY.

A Wolff-ügynökség jelenti: Megbízható forrásból nyert értesülésünk szerint Von der Goltz báró marsallt belgiumi főkormányzó állásától felmentik és a hadiállapot tartamára a szultánhoz és a szultán főhadiszálláshoz osztják be. Utódlául a belgiumi kormányzó ságra báró Biersing lovassági tábornokot nevezték ki.

KORZÓ-MOZI

Igazgató VAS SÁNDOR.

Telefon 11-85.

Hétfőn és kedden:

MEGIJÖTT

MEGIJÖTT

A legnagyobb szenzáció!!!

A

BARNUM CIRKUSZ

TITKA

Kalandor történet 6 felvonásban.

RIPACSKOK JÖNNEK A FALUBA

Vigjáték 2 felvonásban.

Előadások 5, 7 és 9 órakor

Rendes helyárak!